

Welkom op Campus Groningen, welkom in tomorrow's capital

Drie jaar geleden werd Campus Groningen uitgeroepen tot de snelst groeiende Campus van Nederland en de op een na grootste campus qua werkgelegenheid. Die groei heeft de Campus weten vast te houden. Inmiddels telt de Campus 230 bedrijven, meer dan 20.000 banen, drie kennisinstellingen en meer dan 50.000 studenten.

// Hier op Campus Groningen begint het. Hier bouwen we samen aan de wereld van morgen. Samen met de partners - Rijksuniversiteit Groningen, Hanzehogeschool Groningen, UMCG, provincie Groningen, gemeente Groningen, Bedrijvenvereniging WEST - groeien we door en bouwen we aan een sterke Campus, voor de stad en voor Noord-Nederland. Campus Groningen is dé plek waar ontmoetingen leiden tot innovaties en nieuwe ondernemingen, met meer impact voor de gebruikers en met de maatschappelijke doelen - Healthy Ageing, Sustainable Society, Energie - helder in het vizier.

Innovatiekracht

Met de blik gericht op de toekomst en de drive om te innoveren, heeft het Campus-ecosysteem

ook in 2021 weer innovatiekracht getoond. Ondanks de coronacrisis en de uitdagingen zijn er ook weer veel nieuwe samenwerkingen, innovaties en ontwikkelingen van start gegaan en voortgezet. Denk bijvoorbeeld aan het Campus Community Fund (CCF), waarmee er tot 2025 500 miljoen euro in de Campus kan worden geïnvesteerd. Het CCF mocht dit jaar zijn eenjarig bestaan vieren en kon terugkijken op een zeer succesvol eerste jaar aan investeringen.

Deze speciale Campus Groningen-uitgave toont een greep uit de ontwikkelingen, samenwerkingen en innovaties van Campus Groningen. Ontwikkelingen waar we trots op mogen zijn en die we graag via deze speciale editie met jullie delen."

Team Campus Groningen.

"De koers van Campus Groningen is uniek"

De ontwikkelingen op de Campus staan niet stil. Met inmiddels ruim 230 bedrijven, ruim 50.000 studenten en drie kennisinstellingen is het de snelst groeiende campus van Nederland. Het is letterlijk en figuurlijk de plek waar ontmoetingen leiden tot innovaties en ondernemingen. Vier vragen aan burgemeester Koen Schuiling, voorzitter van de Stuurgroep Campus Groningen.

Hoe kijkt u naar de ontwikkelingen van de Campus?

"Daar ben ik heel positief over. De Campus is echt een plek geworden waar kennisinstellingen en bedrijven samenkomen. Het feit dat er veel nieuwe bedrijven en startups zijn bijgekomen is denk ik precies de bedoeling. Eigenlijk op alle facetten waarin we in Groningen willen excelleren - gezondheid, digitale infrastructuur, medische technologie en waterstof - zijn er nieuwe initiatieven op de Campus te vinden, en die komen voort uit de kennis van de Hanzehogeschool, de RUG en het UMCG."

Wat voor rol heeft de Campus volgens u?

"Ik denk dat het belangrijk is dat we de Campus blijven benutten voor toegepast en fundamenteel wetenschappelijk onderzoek. Er komen grote jaren van transitie aan rondom energie, landbouw en gezondheid. In combinatie met een alsmat doorgaande digitale ontwikkeling vraagt dat om een verbinding tussen bedrijven en kennisinstellingen. Daar is een campus bij uitstek geschikt voor. Daarnaast moet de

Campus een fijne plek zijn om te verblijven. De leefomgeving moet er aantrekkelijk zijn en mensen moeten zich er veilig en thuis voelen."

Waar bent u het meest trots op?

"Op de samenwerking tussen bedrijven en kennisinstellingen. De koers van Campus Groningen is daarin uniek. Collega's uit de rest van het land kijken altijd met belangstelling naar de manier waarop de RUG, het UMCG, de Hanze en het bedrijfsleven volwaardig met elkaar samenwerken en elkaar steeds beter weten te vinden. Dat leidt tot Groningse oplossingen voor wereldwijde vraagstukken. Zeker in deze tijd van de coronacrisis is het de kunst om niet alleen maar naar de huidige problemen te kijken maar juist ook bezig te zijn met oplossingen voor de problemen van morgen."

Wat hoopt u voor de toekomst?

"In de toekomst is wonen op de Campus van zeer toegevoegde waarde, waarbij wonen en verblijven, ondernemen en onderzoeken steeds meer aan elkaar verbonden worden.

Daarnaast hoop ik dat we de samenwerking tussen de kennisinstellingen en bedrijven nog verder kunnen uitbreiden, om in nauw contact naar de toekomst te kijken. Zo kunnen we dan naast Rotterdam, Amsterdam en Eindhoven echt als metropoolregio worden erkend op het gebied van belangrijke transitie's."

CAMPUS GRONINGEN

Van wens naar werkelijkheid: het Innovatiecentrum Chemie & Engineering

Foto: Geert Job Sevink

De omvang, kleuren en contouren van het Innovatiecentrum Chemie en Engineering hebben een hoogtepunt bereikt en ook de bedrijven staan te popelen om hun intrek te nemen in het nieuwe gebouw op Campus Groningen. Nu het Innovatiecentrum is opgeleverd, is het deels nog wachten op de inrichting van de benodigde apparatuur, state-of-the-art faciliteiten en de ingebruikname door de huurders en nieuw horecaconcept Space Werkcafé. In 2022 wordt het Innovatiecentrum officieel geopend. “De impact van het gebouw en haar bewoners zal dan echt zichtbaar worden, we hebben er zin in”, aldus Edward van der Meer, directeur Campus Groningen.

Open innovatie

Het nieuwe Innovatiecentrum faciliteert de groei van innovatieve en onderzoeksgerichte bedrijven. In de kernsector chemie zijn dit Symeres en Cliq Swiss Tech en op het gebied van engineering Demcon en Mooha (voorheen Ducom). Annet de Vree, ontwikkelmanager bij Triade Real Estate - de opdrachtgever van het gebouw - is trots dat deze bedrijven zullen doorgroeien in het Innovatiecentrum: “De bewoners van het nieuwe pand zijn al actief op de Campus en hebben bewezen van grote waarde te zijn voor het ecosysteem. Het effect daarvan zal nog groter worden, zeker in combinatie met de twee open innovatielabs en het Space Werkcafé als ontmoetingsplek in het Innovatiecentrum.”

De open innovatielabs in het Innovatiecentrum, Innolab Engineering en Innolab Chemistry bieden ruimte aan startups en R&D-faciliteiten, die gebruik kunnen maken van de kennis en faciliteiten van de vaste bewoners in het Innovatiecentrum. Dit zal de kruisbestuiving tussen de aanwezige partijen op de Campus nog meer stimuleren. Corina Prent, manager Innolab: “De Innolab-formule is een prachtig concept waarin de meer ervaren bedrijven worden gehuisvest, samen met startups en R&D. Kennis, ruimte en faciliteiten delen is de basis voor dit succes.”

Artist Impression Space Werkcafé

Nieuwe hotspot Space Werkcafé per december 2021

Hard werken aan innovaties vereist goede brandstof. Om dit te faciliteren is het horecaconcept genaamd Space Werkcafé ontwikkeld als onderdeel van het Innovatiecentrum. In deze nieuwe

horecahub worden naast een caféruimte ook 32 flexwerkplekken, drie vergaderruimtes, vijf vergaderpods en catering ook een speciaal memberschip aangeboden, ook voor externen. Het Werkcafé zal een divers aanbod hebben op het gebied van eten en drinken, vergaderen en ontmoeten op de derde verdieping in het Innovatiecentrum, inclusief een zonnig dakterras dat zicht biedt op een groot deel van de Campus.

Het Innovatiecentrum Chemie & Engineering wordt mogelijk gemaakt door: SNN, Provincie Groningen, Triade, RUG Ventures, Investeringsfonds Groningen, Rabobank, Bouwgroep Dijkstra Draisma en het Campus Community Fund.

• Stimuleert • Faciliteert • Verbindt

DEMCON groeit door

Sinds 2017 is DEMCON gevestigd op Campus Groningen, locatie Zernike. Een bewuste keuze, volgens Lars de Groot, managing director bij DEMCON in Groningen: “Het Groningse engineering-onderwijs levert technische talenten op waar DEMCON behoefte aan heeft. Daarnaast is hier ruimte voor gezamenlijke innovatieprojecten. Daardoor groeien we gestaag door. We begonnen met twee man, en staan nu met meer dan 30 man te springen om onze entree te maken in het nieuwe Innovatiecentrum.”

Lars de Groot (Demcon) (l.) en Arjan van Veen (CliqSwiss Tech). Foto: Jan Buwalda

Plus Ultra op Campus Groningen: samenwerken en samen dóen

Johan Knijp. Foto: Jan Buwalda

Het in aanbouw zijnde gebouw Plus Ultra Groningen, aan de noordzijde van de Zernike Campus, krijgt steeds meer vorm. Afgelopen zomer ging de eerste paal de grond in en inmiddels is de fundering gereed. De oplevering staat gepland voor september 2022. De eerste huurder van het pand, DNV - 's werelds grootste energieconsultant en certificatie-instelling - heeft inmiddels de handtekeningen gezet. Het gebouw is ontwikkeld door Kadans Science Partner.

Het gebouw bestaat straks uit vijf verdiepingen, met elk een vloeroppervlak van 1.800 vierkante meter verhuurbaar vloeroppervlak. “Elke verdieping is eventueel op te delen in maximaal 8 ruimtes van 200 vierkante meter, afhankelijk van de behoefte van de huurders”, verduidelijkt Johan van Gerven, projectleider bij Kadans. Er is ruimte voor zowel kantoren als laboratoria voor startups, scale-ups en innovatieve bedrijven en organisaties.

Door verschillende bedrijven en organisaties onder te brengen onder één dak worden samenwerkingen en ontmoetingen gestimuleerd, zo is de gedachte. “Wat Plus Ultra Groningen zo bijzonder maakt is dat het dus een multi-tenant gebouw is, en er plek is voor meerdere innovatieve kennisbedrijven.”

Juist door de inrichting en indeling van het gebouw, en ook door het concept, worden ontmoetingen gestimuleerd. Van Gerven wijst als voorbeeld op het restaurant, de receptie, de meet & greet-ruimten en ook het atrium. “Alle faciliteiten in het gebouw worden zo veel mogelijk voor alle gebruikers ter beschikking gesteld”, verduidelijkt hij. “Plus Ultra Groningen moet daarmee de bruisende community van Campus Groningen ondersteunen.”

DNV is een van de hoofdhuurders van het gebouw. DNV zit nu nog aan de Energieweg in de stad, maar verkast dus volgend jaar zomer naar de splinternieu-

we stek op de Campus. Zowel het multi-tenant gebouw als de Campus zijn voor DNV de ideale plek, zo zegt Johan Knijp, locatiemanager DNV Groningen.

In Plus Ultra Groningen hoopt Knijp op mooie, nieuwe samenwerkingen met andere partijen. In Plus Ultra heeft DNV straks de beschikking over speciaal voor hen gebouwde laboratoria en testfaciliteiten, waarin de transitie naar duurzame energiesystemen, en dan met name waterstof, een grote rol speelt. “Wij kunnen daar specifieke testen en onderzoeken doen op het gebied van energietransitie. Denk bijvoorbeeld aan het doorontwikkelen en optimaliseren van technologieën voor de productie van duurzame gassen als waterstof of biogas.” Dat testen gebeurt straks in indoor laboratoria, maar ook buiten zijn er testfaciliteiten. “Dat heeft alles te maken met de grootte van bijvoorbeeld motoren of ovens die we bij onze testen gebruiken.”

Ook Campus Groningen is een ideale plek voor DNV. “Het ecosysteem op de Campus is voor ons perfect: er is veel kennis en talent aanwezig. Van bedrijven en organisaties maar ook van partijen als de Hanzehogeschool en de Rijksuniversiteit. Voor ons als DNV draait het om samenwerken, en samen dóen, en daar sluit een plek als deze helemaal bij aan.”

Er is nog ruimte beschikbaar in Plus Ultra. Of aankomend huurders aan voorwaarden moeten voldoen? Het zal gaan om kennisintensieve bedrijven, dat sowieso, maar niet specifiek uit een bepaalde sector. “Welke sector heeft er niet met energietransitie te maken? Food, energie, chemie, life sciences en big data, maar net zo goed de medische industrie zijn interessante partijen.”

Impuls aan Healthy Ageing met nieuw onderwijscentrum

Het Onderwijscentrum van de RUG is het eerste bouwproject dat gaat beginnen in het gebied rondom de Antonius Deusinglaan van de Healthy Ageing Campus.

Met een oppervlakte van zo'n 12.000 vierkante meter gaat het ruimte bieden voor zo'n 2.000 studenten en medewerkers vanuit de Faculteit Medische Wetenschappen en de Faculty of Science and Engineering (Farmacie). Begin 2022 gaat de bouw beginnen. Naar verwachting zal het gebouw eind 2023 klaar zijn.

Ervaren, ondernemen en samenwerken in de Klimaatproeftuin

“Dit moet je voelen”, zegt Piet Zijlstra terwijl hij wat ‘kiezelstenen’ aangeeft. Ze wegen nauwelijks meer dan stukjes piepschuim. “Het lijken stenen, maar het is een fundering van schuimglas. Ideaal voor een fundering in minder draagkrachtig gebied”, zegt de manager van BuildinG enthousiast.

We lopen door de Klimaatproeftuin op de Zernike Campus Groningen. Dat is een groot project van BuildinG Groningen, een onderzoeks- en innovatiecentrum met als doel het toekomstbestendig maken van de bouw. De hal van 1.330 vierkante meter is er zo’n vijf jaar geleden neergezet voor onderzoek naar aardbevingsbestendig bouwen, maar is ook steeds meer gaan draaien om innovaties op klimaatadaptief niveau. Niet alleen op het gebied van bouwen, maar ook in de hele infrastructuur daaromheen.

Projectleider realisatie & onderzoek Zijlstra en projectmanager innovatie Mathijs de Jong wijzen tal van verschillende projecten in de proeftuin aan. Zo zijn er allerlei soorten functioneel asfalt (CO₂-etend, lichtreflecterend en waterdoorlatend), een energieneutraal Tiny House en allerlei funderings- en waterinfiltrerende projecten.

Een stukje bewustwording

Het doel van de tuin? “Echt een stukje bewustwording”, zegt De Jong. “We willen partijen duidelijk maken dat klimaatadaptatie een ontzettend belangrijk onderdeel is van ruimtelijke ordening.”

“Alleen al in Noord-Nederland staan we voor een extra bouwopgave van 220.000 woningen”, vult Zijlstra aan. “Onder tijdsdruk kan klimaatadaptatie en alles daaromheen snel aan de kant worden gezet. Daarom proberen we ons nu echt te manifesteren in de regio.”

Een netwerk van samenwerking

En dat lukt ze aardig. Rondom de Klimaatproeftuin ontstaat langzaam een steeds groter netwerk van samenwerkingen met allerlei verschillende partijen, waaronder provincie, gemeenten, universiteiten en bedrijven. Met als resultaat een tuin waarin volop onafhankelijk onderzoek gedaan wordt, onder andere door studenten van de Hanzehogeschool. Momenteel zijn er weer drie afstudeerders bezig met hun onderzoeken.

Je vindt er werkelijk van alles; van bienhôtels tot een slim regenwateropvangsysteem en een enorme wateropslag onder een parkeerplaats, opgevuld met holle plastic ballen die gemaakt zijn van gerecyclede bierkratjes. Tijdens de wandeling over het terrein zijn studenten aan de slag met muren en isolatiemateriaal, en afgelopen twee jaar werd de zonne-auto van Top Dutch Solar Racing in de hal bij de Proeftuin ontwikkeld.

The Story Between Dikes

De komende tijd is BuildinG onder andere zoet met The Story Between Dikes, een project waarbij ze de verzilting van de kust gaan gebruiken voor teelt van bijvoorbeeld aardappelen en aardbeien. Voor dat project gaan ze in samenwerking met het mbo een zomer- en een

Mathijs de Jong (l.) en Piet Zijlstra. Foto: Jan Buwalda

winterdijk bouwen op een ondergronds krattensysteem, gevuld met water. Zijlstra: “We gaan druppelleidingen met zout gebruiken, om te kijken wat voor effect het zout heeft op de teelt van aardbeien en aardappelen. Maar daarnaast willen we ook vlas en hennep gaan telen, want dat is weer goed te gebruiken in de bouw, als bijvoorbeeld bouw- en isolatiemateriaal.”

“Zo zie je maar weer”, zegt De Jong, “alle innovaties zijn losstaand, maar vullen elkaar ook weer allemaal aan. Zo

zoeken we altijd echt de synergie tussen de innovaties.”

Genoeg te doen

De mannen hoeven de komende tijd in elk geval niet stil te zitten met alle projecten die op de planning staan. Naast The Story Between Dikes zijn ze onder andere bezig met een plan voor de toekomstige bomen op de Grote Markt en een plan voor drijvende, groene elementen in de vijver voor de Aletta Jacobshal, bij de zuidentree van de Zernike Cam-

pus. En voor in de verre toekomst lijkt een klimaatadaptief mini-wijkje de twee mannen wel wat.

Wordt de Klimaatproeftuin met al die projecten dan niet heel snel te klein? “Je kan het nooit uitsluiten”, zegt De Jong lachend, “maar voorlopig is dat nog niet aan de orde! Dus mensen zijn nog steeds van harte welkom met nieuwe ideeën voor innovaties bij ons in de Klimaatproeftuin op Campus Groningen.”

HTRIC wil verder dan onderzoek: “Richting meer gezonde levensjaren voor patiënten”

Helder Santos. Foto: Imazzo

Platform HTRIC (Health Technology Research and Innovation Cluster) is nog volop in de opstartfase, maar heeft een duidelijke visie: gezondheidstechnologie ontwikkelen en inzetten om meer gezonde levensjaren te behalen. Boegbeeld Helder Santos: “We gaan hiermee niet alleen wetenschappelijke, maar ook sociale impact maken.”

Het platform, dat sinds oktober van start is gegaan, wil op het gebied van medische technologie verder gaan dan onderzoek en publicaties. Er moet resultaat zijn. En dat kan van alles zijn, zegt Santos: “Denk bijvoorbeeld aan robotarmen

die operaties kunnen uitvoeren, nieuwe beeldtools om in het lichaam te kunnen kijken, of het laten 3D-printen van botachtige structuren van biologisch materiaal.”

Focus op samenwerking

Santos is hoogleraar en hoofd van de afdeling Biomedical Engineering in het UMCG. Sinds afgelopen lente – toen het plan voor HTRIC ontstond – is hij enthousiast over het project, en recentelijk raakte hij meer betrokken bij het opzetten van het platform.

Om echt iets te betekenen voor de medische wereld is een goede samenwerking

volgens Santos cruciaal. “Onderzoekers met medische en technische kennis kunnen prachtige ideeën bedenken, maar we hebben ook bedrijven nodig om zoets daadwerkelijk op de markt te zetten en op te schalen. Het grote idee achter HTRIC is daarom het samenbrengen van onderzoek, onderwijs en bedrijven op het gebied van gezondheidstechnologie.”

Groningen is volgens hem daarvoor de juiste plek. “Qua medische kennis is Noord-Nederland onder andere ver in biologische materialen, 3D-technologie en optische beeldvorming. Daarnaast is er uitstekend onderwijs en zijn er veel innovatieve bedrijven. Er was alleen nog

een weg nodig om die dingen samen te brengen, en dat proberen we te doen met ons platform.”

Nog maar het begin

In maart 2022 vindt de officiële kick-off van HTRIC plaats, maar Santos durft al verder vooruit te kijken. Van de toekomst heeft hij hoge verwachtingen. “We hopen in de komende jaren prototypes te maken die uiteindelijk gebruikt kunnen worden door artsen, en waar patiënten dus van kunnen profiteren. Ik denk echt dat we zo richting een betere gezondheid kunnen voor patiënten. We staan nog maar aan het begin!”

Campusburen EV Biotech en Researchable bouwen samen database

Beter een goede buur dan een verre vriend: campusbewoners EV Biotech en Researchable werken samen aan de ontwikkeling van een unieke database. Die data komen voort uit de experimenten en het monitoren van de chemische reacties en simulaties die bij startup EV Biotech plaatsvinden.

Digitaal laboratorium

EV Biotech produceert micro-organismen om producten zoals vanille en plastic op een duurzame manier te ontwikkelen. Het stamontwikkelingsbedrijf doet dat op een unieke manier, namelijk niet alleen in een ‘gewoon’ laboratorium, maar ook in een digitaal laboratorium. Daarin worden alle celcombinaties getest voordat het echte laboratoriumwerk start.

Tijdens dat digitale proces worden veel data gegenereerd van experimenten, chemische reacties en simulaties. “Het correct en gestandaardiseerd op-

slaan daarvan is belangrijk”, zegt Eduard van Pagée, Business Developer bij Researchable. “De data zijn enorm interessant om uiteindelijk grootschalige data-analyses op uit te voeren en gebruik te maken van technieken zoals Artificial Intelligence.”

Researchable B.V. is een data- en softwareconsultancy bedrijf dat zich specialiseert in het ontsluiten, analyseren en combineren van grote hoeveelheden data. Een samenwerking lag dus voor de hand. Door de samenwerking kan de grote hoeveelheid data van EV Biotech op een professionele manier worden opgeslagen. Linda Dijkshoorn, CEO van EV Biotech, kijkt uit naar de samenwerking: “Gezien de hoeveelheid data bij EV Biotech is het belangrijk om zo goed mogelijk data op te slaan, te beheren en om vervolgens geavanceerde analyses erop los te laten. We hebben veel vertrouwen in Researchable die net als wij zijn gegroeid op Campus Groningen.”

Eduard van Pagée (r.). Foto: Jan Buwalda

Een bereikbare, duurzame en innovatieve Campus Groningen

Campus Groningen is een plek waar ontmoetingen leiden tot nieuwe samenwerkingen en innovaties. De komende jaren wordt Campus Groningen steeds meer een plek waar studenten en medewerkers kunnen verblijven, ontmoeten en inspiratie op kunnen doen. Samen met Hive. Mobility, Groningen Bereikbaar en haar partners zet Campus Groningen zich de komende jaren in om grote stappen te zetten in duurzame en innovatieve mobiliteitsoplossingen ten behoeve van een gastvrije, bereikbare en toekomstbestendige Campus.

Irene Amsing (l.), Ilse Mensink en Wilko Huyink. Foto: Jan Buwalda

Irene Amsing, programmamanager Campusservices en Mobiliteit: “Voor het behoud en de ontwikkeling van een duurzame campus waar studenten en ondernemers graag willen verblijven, moeten we nu iets ondernemen. Dat betekent dat we de duurzame mobiliteitstransitie in gang moeten zetten. Een duurzame mobiliteitstransitie begint bij het vinden van een nieuwe balans tussen een toenemende mobiliteitsvraag en steeds schaarser wordende ruimte. Op deze manier werken we samen aan een groene Campus waar de mobiliteitsoplossingen van de toekomst aanwezig zijn.”

Amsing: “Samen met onze partners van Campus Groningen, Hive.Mobility en Groningen Bereikbaar hebben we de wensen, belangen en ambities gebundeld in een gezamenlijke actieagenda. In deze actieagenda staat het gemeenschappelijke belang centraal: een duurzame en gezonde doorontwikkeling

van Campus Groningen. Vanuit deze actieagenda is niet alleen gekeken naar de ambities op lokaal- en regionaal niveau, maar zijn ook de ambities op nationaal en internationaal niveau meegenomen. Duurzame, gezonde en innovatieve vormen van mobiliteit staan hierin uiteraard centraal.”

Ilse Mensink (programmamanager Hive.Mobility): “Als innovatiecentrum op het gebied van mobiliteit werken we binnen Hive.Mobility samen aan de mobiliteit van de toekomst. Resultaat bereiken we door het bundelen van onze krachten. Dit doen we binnen Hive.Mobility met kennis- en onderwijsinstellingen, overheden en ondernemers. Dit sluit goed aan op de ambities van Campus Groningen om op een innovatieve manier de Campus toekomstbestendig te maken.”

Amsing: “Een project waar we gezamenlijk in optrekken is Smart Mobility. Dit gaat over het slim toepassen van informatie- en communicatietechnologieën en data om grip te krijgen op de mobiliteitsstromen en sturing te kunnen geven aan de mobiliteitsstromen. De onlangs geplaatste FlowCubes, intelligente verkeerssensoren, dragen hieraan bij.”

Mensink: “We zien de Campus als een proeftuin voor oplossingen. Een van de dingen die we op de Campus gaan realiseren is een Living Lab. In dit innovatiecentrum gaan we testen, simuleren, onderzoeken en concreet toepassen. Zo komt er bij dit lab een testbaan waarop zelfrijdende auto's getest worden. Ook komt er in het gebouw een 'garage van de toekomst'. Met vrachtwagens op waterstof en autonome auto's en nieuwe manieren om ons te transporteren, komen ook nieuwe vormen van onderhoud.

Studenten van bijvoorbeeld Noorderpoort kunnen straks in deze garage zichzelf de nieuwe technieken eigen maken. Ook zijn we aan het experimenteren met pakketbezorging via drones en het gebruik van waterstof binnen mobiliteit. Ondernemers zijn van harte uitgenodigd om mee te denken en langs te komen in dit innovatiecentrum, grote kans dat we namelijk iets voor elkaar kunnen betekenen!”

Wilko Huyink, directeur van Groningen Bereikbaar, is het met Amsing en Mensink eens en voegt toe: “Omdat er zoveel partners betrokken zijn in dit project, kunnen we alleen maar slagen als we met z'n allen samenwerken en de krachten bundelen. Alleen dan zorgen we voor een bereikbare campus, die ook duurzamer, gezonder en veiliger is!”

Wat is jouw favoriete plek op de Campus?

Nikki Heijnen (l.) en Mariëlle Lek. Foto: Jan Buwalda

Naam: Mariëlle Lek (21)
Studie: Communicatie
Favoriete plekje: Foodcourt en Duisenbergvijver

“Mijn favoriete plekje op de Campus is de Foodcourt op de Zernike Campus, in combinatie met de vlonder bij de Duisenbergvijver. In de Foodcourt zitten allemaal kleine eettentjes. Je kan er halen wat je lekker vindt en het is er heel gezellig ingericht met veel planten en leuke zitjes.

Twee jaar geleden kwam ik er met studiegenoten voor de eerste keer en het viel me vooral op dat het er heel anders is dan de schoolkantine. Ik kan de sfeer niet helemaal uitleggen, maar het voelt een beetje alsof je thuis bent.

Als het lekker weer is, is het ook heerlijk om daar naar buiten te gaan. Bij de Duisenbergvijver is een nieuwe vlonder aangelegd met picknickbanken en een grote trap, waardoor je er heerlijk bij het water kan zitten. Het is een fijne ontmoetingsplek waar je gezellig kan kletsen met vrienden of klasgenoten, als ontladingsmomentje tussen de lessen door. Het liefst zit ik er in het zonnetje. Dan is het echt even een onderbreking van je studie, alsof je heel ergens anders bent.”

Naam: Nikki Heijnen (22)
Studie: Psychologie
Favoriete plekje: Willem-Alexander Sportcentrum

“Mijn favoriete plekje is het Willem-Alexander Sportcentrum. Ik kom daar vaak om zumba te doen en te zwemmen, maar je hebt er bij de kantine ook een hele fijne plek om lekker rustig te studeren of te zitten.

Het voelt een beetje als een studeerkantine. Er zijn heel veel ramen, waardoor er een mooie lichtinval is, er staan fijne banken en tafeltjes en er is zelfs een pooltafel. De sfeer is heel gemoedelijk. In de UB is het vaak heel stil, waardoor alle geluiden opvallen die er niet thuis horen, maar hier ben je iets minder zichtbaar. Je kan er lekker je ding doen, of je er nou komt om te eten, te studeren, gezellig te kletsen of rustig te zitten.

Meestal kom ik er nadat ik 's ochtends gezwommen heb. De drempel is dan heel laag om er te blijven. Dat kan alleen, maar ik kom er vaker samen om te ontmoeten. Ik ga liever naar deze plek dan naar een echte studeergelegenheid!”

Opvallende blikvanger: 50 meter groei en beweging te gast in de middenberm

Het landmark staat sinds de zomer van 2021 op de Zernike Campus en staat symbool voor innovatie, beweging en groei. Voor ontwerp en uitvoering is ontwerpersduo 3DXL uitgedaagd om het verhaal, en de elementen van Campus Groningen te verbeelden in een landmark.

Deze uitgave is mogelijk gemaakt door Campus Groningen en Bedrijvenvereniging WEST. Campus Groningen wordt mede mogelijk gemaakt door: